

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Study) เพื่อทดสอบอิทธิพลของการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ การเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัย ในการทำนายการถูกกีดกันทางสังคม และการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมโดยมีความหลงตนเองเป็นตัวแปรกำกับ โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็น นิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 3800101 จิตวิทยาทั่วไป ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2553 จำนวน 412 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 280 คน และเป็นเพศชาย จำนวน 132 คน โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 18.89 ปี ส่วนใหญ่เป็นนิสิตคณะนิเทศศาสตร์ จำนวน 127 คน รองลงมาเป็นนิสิตคณะจิตวิทยา จำนวน 105 คน นิสิตคณะเภสัชศาสตร์ จำนวน 94 คน นิสิตคณะสหเวชศาสตร์ จำนวน 76 คน และเป็นนิสิตจากคณะอื่น ๆ จำนวน 10 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในการวิจัยเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวัดการเห็นคุณค่าในตนเองในงานวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ เครื่องมือที่ใช้คือ มาตรฐานวัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเอง ส่วนที่ 2 เป็นการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัย เครื่องมือที่ใช้คือ การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยโดยใช้คำที่สะท้อนมิติเน้นตนเองและมิติเน้นความสัมพันธ์พอ ๆ กัน การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยโดยใช้คำที่สะท้อนมิติเน้นตนเอง และการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยโดยใช้คำที่สะท้อนมิติเน้นความสัมพันธ์ การวัดการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม เครื่องมือที่ใช้คือ มาตรฐานวัดการยอมรับจากกลุ่มตามที่คาดหวัง การวัดการถูกกีดกันทางสังคม เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินสมาชิกภายในกลุ่ม

1. มาตรการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้

มาตรการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองในงานวิจัยนี้ ใช้มาตรการวัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเอง (The State Self-esteem Scale) ของพิมลรัตน์ ทิศาภาคย์ (2548) จำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็นข้อกระทงทางบวก 19 ข้อ และข้อกระทงทางลบ 21 ข้อ ซึ่งพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Heatherton และ Polivy (1991) ที่วัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเองใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ (performance) จำนวน 14 ข้อ ด้านสังคม (social) จำนวน 14 ข้อ และด้านการปรากฏกาย (appearance) จำนวน 12 ข้อ โดยเป็นมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง ที่ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองอย่างไรในขณะนั้น ตั้งแต่ 1 ถึง 5 (ดูภาคผนวก ข) โดยมีความหมาย ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่ตรงอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรง
- 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน
- 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง
- 5 หมายถึง ตรงอย่างยิ่ง

พิมลรัตน์ ทิศาภาคย์ (2548) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์อำนาจจำแนก ระหว่างกลุ่มสูง (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 หรือสูงกว่า) และกลุ่มต่ำ (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 หรือต่ำกว่า) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่น ๆ (Corrected item-total correlation หรือ CITC) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 จากการทดสอบกับนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ จำนวน 282 คน พบว่า ข้อกระทงทุกข้อ สามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำออกจากกันได้ และข้อกระทงทุกข้อผ่านเกณฑ์การคัดเลือก โดยด้านความสามารถมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .86 ด้านสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82 และด้านการปรากฏกายมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างมาตรการวัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเองกับมาตรการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่ สิริรัตน์ ศรีสรวล (2547) ได้พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ Rosenberg (1979 อ้างถึงในสิริรัตน์ ศรีสรวล) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 74 คน พบว่า ภาวะการเห็นคุณค่าในตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับการเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .73, p < .01$)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาตราวัดที่ พิมลรัตน์ ทิศาภาคย์ (2548) พัฒนาขึ้นจำนวน 40 ข้อ มาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คน โดยกลุ่มตัวอย่างในชั้นการพัฒนามาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ ได้แก่ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 96 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 56 คน และเพศหญิงจำนวน 40 คน โดยส่วนใหญ่เป็นนิสิตคณะจิตวิทยาจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 รองลงมาเป็นนิสิตคณะวิทยาศาสตร์จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 นิสิตคณะสหเวชศาสตร์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 นิสิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 และเป็นนิสิตจากคณะอื่น ๆ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างในชั้นการพัฒนามาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 เป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 32.30 เป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 32.30 และเป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 ผลการแจกแจงความถี่แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างในขั้นการพัฒนามาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้

รายการ	เพศหญิง		เพศชาย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชั้นปีการศึกษา						
ปีที่ 1	12	30.00	15	26.80	27	28.10
ปีที่ 2	9	22.50	22	39.20	31	32.30
ปีที่ 3	15	37.50	16	28.60	31	32.30
ปีที่ 4 หรือสูงกว่า	4	10.00	3	5.40	7	7.30
รวม	40	100.00	56	100.00	96	100.00
2. คณะ						
จิตวิทยา	29	72.50	8	14.30	37	38.50
วิทยาศาสตร์	0	0.00	11	19.60	11	11.50
สหเวชศาสตร์	0	0.00	8	14.30	8	8.30
สถาปัตยกรรมศาสตร์	0	0.00	7	12.40	7	7.30
วิศวกรรมศาสตร์	0	0.00	6	10.70	6	6.30
สัตวแพทยศาสตร์	6	15.00	0	0.00	6	6.30
ครุศาสตร์	4	10.00	0	0.00	4	4.20
สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา	0	0.00	4	7.10	4	4.20
รัฐศาสตร์	1	2.50	2	3.60	3	3.10
ศิลปกรรมศาสตร์	0	0.00	3	5.40	3	3.10
อักษรศาสตร์	0	0.00	2	3.60	2	2.10
เศรษฐศาสตร์	0	0.00	2	3.60	2	2.10
พาณิชยศาสตร์ฯ	0	0.00	1	1.80	1	1.00
เภสัชศาสตร์	0	0.00	1	1.80	1	1.00
นิติศาสตร์	0	0.00	1	1.80	1	1.00
รวม	40	100.00	56	100.00	96	100.00

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในขั้นการพัฒนามาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อกระทง (Item Analysis) โดยพิจารณาคุณภาพเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์อำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูง (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 หรือสูงกว่า) และกลุ่มต่ำ (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 หรือต่ำกว่า) ด้วยสถิติทดสอบที (Independent Sample *t*-test) เพื่อคัดเลือกข้อกระทงที่กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบพบว่า มีข้อกระทงที่ผ่านการคัดเลือกทั้งหมด 36 ข้อ ซึ่งข้อกระทงทั้ง 36 ข้อนั้นเป็นข้อกระทงที่กลุ่มสูงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นก็คือข้อกระทงทั้ง 36 ข้อนั้นสามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้ออื่น ๆ ทั้งหมดในมาตร (Corrected item-total correlation หรือ CITC) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้ออื่น ๆ ทั้งหมดสูงกว่าค่าวิกฤต $r(94) = .17$ พบว่า ข้อกระทงทั้งหมด 36 ข้อมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้ออื่น ๆ ทั้งหมดสูงกว่าค่าวิกฤต ข้อกระทงทั้งหมด 36 ข้อจึงผ่านเกณฑ์การคัดเลือก (ดูตารางที่ ข1 ภาคผนวก ข) โดยเป็นข้อกระทงทางบวกจำนวน 15 ข้อ และเป็นข้อกระทงทางลบจำนวน 21 ข้อ และมาตรวัดมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient of internal consistency) เท่ากับ .90 โดยค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของภายในแบบแอลฟาของครอนบาคในแต่ละองค์ประกอบมีค่าระหว่าง .76 ถึง .82 (ดูตารางที่ ข1 ถึง ตารางที่ ข4 ภาคผนวก ข) มาตรวัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้แบ่งเป็นองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ได้ 3 ด้าน และแต่ละด้านมีจำนวนข้อกระทงดังนี้ และดังตารางที่ 6

1. การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ด้านความสามารถ จำนวน 13 ข้อ
2. การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ด้านสังคม จำนวน 11 ข้อ
3. การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ด้านการปรากฏกาย จำนวน 12 ข้อ

ผลการทดสอบด้วยโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ พบว่า ภายหลังจากการปรับโมเดลในส่วนที่เป็นการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น (relax assumption) ประมาณ 0 ครั้ง พบว่า ค่า Chi-square มีค่าเท่ากับ 0.00 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 1.000 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .00 (ดูภาพที่ ข1 ภาคผนวก ข) ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โมเดลการวัดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับ

ข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งก็คือ มาตรฐานภาวะการเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากมาตรวัดของ ทิมลรัธน์ ทิศาภาคย์ (2548) ตามแนวทางของ Heatherton และ Polivy (1991) มีความตรงเชิงภาวะ สันนิษฐาน

ตารางที่ 6

จำนวนข้อกระทงและค่าแอลฟาของมาตรวัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเอง จำแนกตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	จำนวนข้อ	α
การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ด้านความสามารถ	13	.76
การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ด้านสังคม	11	.77
การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ด้านการปรากฏกาย	12	.82
รวม	36	.95

จากการทดสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเองด้วย โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ด้านความสามารถมีค่าน้ำหนัก องค์ประกอบเท่ากับ .75 มีการแปรผันร่วมกับการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ร้อยละ 55 การเห็นคุณค่า ในตนเองที่รับรู้ด้านสังคมมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .65 มีการแปรผันร่วมกับการเห็นคุณค่าใน ตนเองที่รับรู้ร้อยละ 43 และการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ด้านการปรากฏกายมีค่าน้ำหนัก องค์ประกอบเท่ากับ .81 และมีการแปรผันร่วมกับการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ร้อยละ 65

2. การวัดการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัย

การวัดการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยในงานวิจัยครั้งนี้ ใช้การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยซึ่ง ใช้คำ 3 ประเภท ได้แก่

- 1) การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นตนเองและมิติเน้นความสัมพันธ์ พอ ๆ กัน
- 2) การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นตนเอง
- 3) การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นความสัมพันธ์

การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำ 3 ประเภทนี้ ใช้โปรแกรมอินควิสิท (Inquisit) เวอร์ชัน 3.0.3.1 ซึ่งพัฒนาขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม ปี ค.ศ. 2008 สามารถคำนวณระยะเวลาในการตอบสนองเป็นหน่วยมิลลิวินาที ประกอบด้วยบล็อกที่ใช้ทดสอบจำนวน 7 บล็อก การวิจัยครั้งนี้เลือกใช้วิธีการตอบสนองการทดสอบด้วยการกดแป้นคีย์บอร์ด โดยกลุ่มตัวอย่างในขั้นการพัฒนาการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยด้วยการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัย ได้แก่ นิสิต นักศึกษา และพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 31 คน

2.1 การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นตนเองและมิติเน้นความสัมพันธ์พอ ๆ กัน

การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นตนเองและมิติเน้นความสัมพันธ์พอ ๆ กัน ใช้การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยที่ หยกฟ้า อิศรานนท์ (2551) ได้พัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Greenwald และ Farnham (2000) โดยใช้คำเป้าหมายสำหรับการจัดประเภทหมวด "ฉัน" ได้แก่ ฉัน ข้าพเจ้า ตน และ ตนเอง และคำเป้าหมายสำหรับการจัดประเภทหมวด "ไม่ใช่ฉัน" ได้แก่ เขา เธอ คุณ และ ท่าน ส่วนคำทางบวกสำหรับการจัดประเภทหมวด "น่าพึงประสงค์" ได้แก่ ดี วิเศษ สวรรค์ เยี่ยม อิศระ และถูกต้อง และคำทางลบสำหรับการจัดประเภทหมวด "ไม่น่าพึงประสงค์" ได้แก่ นรก สงคราม ก้าวร้าว เลวร้าย เลว และทรमान

จากผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือกับนิสิต นักศึกษา และกลุ่มคนทำงาน จำนวน 13 คน พบว่า ลำดับของการจับคู่ไม่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบแต่ละบล็อก โดยผู้ที่ทดสอบการจับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่ไม่น่าพึงประสงค์ก่อนใช้เวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบบล็อกรวมทั้ง 7 บล็อก ไม่แตกต่างจากผู้ทดสอบการจับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่น่าพึงประสงค์ก่อน และผลการวิเคราะห์ยังพบด้วยว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบบล็อกที่จับคู่ระหว่างคำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่น่าพึงประสงค์ น้อยกว่าการทดสอบบล็อกที่จับคู่ระหว่างคำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่ไม่น่าพึงประสงค์ ทั้งผู้ที่ทดสอบบล็อกที่จับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่ไม่น่าพึงประสงค์ก่อน และผู้ที่ทดสอบบล็อกที่จับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนกับคำที่น่าพึงประสงค์ก่อน

2.2 การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นตนเอง

การคัดเลือกคำเป้าหมายเพื่อใช้ในการทดสอบ

เพื่อให้การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำ 3 ประเภทมีลักษณะเป็นคู่ขนานกัน ผู้วิจัยจึงใช้คำเป้าหมายสำหรับการจัดประเภทหมวด "ฉัน" และคำเป้าหมายสำหรับการจัดประเภทหมวด "ไม่ใช่ฉัน" เหมือนกับการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นตนเองและมิติเน้นความสัมพันธ์พอ ๆ กัน ซึ่งพัฒนาโดย หยกฟ้า อิศรานนท์ (2551) ตามแนวทางของ Greenwald และ Farnham (2000) โดยใช้คำเป้าหมายสำหรับการจัดประเภทหมวด "ฉัน" ได้แก่ ฉัน ข้าพเจ้า ตน และตนเอง และคำเป้าหมายสำหรับการจัดประเภทหมวด "ไม่ใช่ฉัน" ได้แก่ เขา เธอ คุณ และ ท่าน

การคัดเลือกคำที่แสดงคุณลักษณะเพื่อใช้ในการทดสอบ

ในเบื้องต้นผู้วิจัยรวบรวมคำที่แสดงคุณลักษณะจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมิติเน้นตนเองและมิติเน้นความสัมพันธ์ รวมทั้งสิ้น 60 คำ ทั้งคำทางบวกและคำทางลบ เพื่อใช้สำหรับการจัดประเภทคำที่แสดงคุณลักษณะ "น่าพึงประสงค์" และ "ไม่น่าพึงประสงค์" โดยคำที่แสดงคุณลักษณะเหล่านี้เป็นคำคุณศัพท์ทั้งหมด 60 คำ แบ่งเป็นคำทางบวก 35 คำ เช่น ตรงไปตรงมา คล่องแคล่ว ร่วมรู้สึก ใจดี เป็นต้น และแบ่งเป็นคำทางลบ 25 คำ เช่น โดดเดี่ยว ไม่แยแส อ่อนแอ ไร้ประโยชน์ เป็นต้น จากนั้นผู้วิจัยนำคำทางบวกและคำทางลบ 60 คำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตนักศึกษาและพนักงานบริษัท จำนวน 31 คน เพื่อคัดเลือกคำที่เหมาะสมและสะท้อนมิติเน้นตนเอง โดยคำที่สะท้อนมิติเน้นตนเอง หมายถึง คำที่มีความหมายซึ่งแสดงถึงความเด่น ความฉลาด หรืออำนาจ (ดูภาคผนวก ค)

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบที (*t-test*) พบว่า จากคำทั้งหมด 60 คำ มีคำ 26 คำที่แสดงถึงมิติเน้นตนเองแตกต่างจากมิติเน้นความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยในมิติเน้นตนเองสูงกว่ามิติเน้นความสัมพันธ์ ในคำทั้งหมด 26 คำนี้ แบ่งเป็นคำทางบวก 16 คำ และคำทางลบ 10 คำ (ดูตารางที่ ค1 ภาคผนวก ค)

อย่างไรก็ตาม การสร้างโปรแกรมสำหรับการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัย กำหนดให้คำเป้าหมายและคำที่แสดงคุณลักษณะในแต่ละหมวดมีคำที่ใช้ในการทดสอบรวมได้ไม่เกิน 12 คำ จึงต้องคัดเลือกคำทั้ง 26 คำอีกครั้ง โดยทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตนักศึกษา และพนักงาน

บริษัทเอกชน จำนวน 31 คน เพื่อเลือกคำที่มีค่าเฉลี่ยความหมายในทิศทางบวกและทิศทางลบสูงสุด 6 คำแรกมาใช้ (ดูภาคผนวก ค) ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเบื้องต้น พบว่า คำทางบวกที่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ เก่ง เป็นผู้นำ กล้าหาญ รอบรู้ กระตือรือร้น หลักแหลม ตามลำดับ ส่วนคำทางลบที่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ โง่ เหยาะเหยาะ ก้าวร้าว ขาดทักษะ เฉื่อยชา งุ่มง่าม ตามลำดับ แต่คำว่าขาดทักษะเป็นคำที่ให้ความหมายสับสน ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนไปใช้คำทางลบที่เหมาะสมกว่าคำถัดไป ได้แก่ ครอบงำ (ดูตารางที่ ค2 ภาคผนวก ค)

การตรวจสอบคุณภาพของการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัย

ผลการตรวจสอบคุณภาพ โดยใช้คำที่คัดเลือกแล้วข้างต้นไปทดสอบกับนิสิต นักศึกษา และกลุ่มคนทำงาน จำนวน 48 คน พบว่า ลำดับของการจับคู่คำไม่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบแต่ละบล็อก โดยผู้ที่ทดสอบการจับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่ไม่น่าฟังประสงค์ก่อน [$M_{\text{อิน-คำทางลบก่อน}} = 710.28 \text{ ms}, SD = 151.28$] ใช้เวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบบล็อกรวมทั้ง 7 บล็อก ไม่แตกต่างจากผู้ทดสอบการจับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่น่าฟังประสงค์ก่อน [$M_{\text{อิน-คำทางบวกก่อน}} = 797.17 \text{ ms}, SD = 157.20, t(46) = -1.95, p = .057$ (สองหาง)]

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ยังพบด้วยว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบบล็อกที่จับคู่ระหว่างคำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่น่าฟังประสงค์ น้อยกว่าการทดสอบบล็อกที่จับคู่ระหว่างคำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่ไม่น่าฟังประสงค์ ทั้งผู้ที่ทดสอบบล็อกที่จับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่ไม่น่าฟังประสงค์ก่อน [$(M_{\text{อิน-คำทางลบ}} = 735.71 \text{ ms}, SD = 140.05 \text{ vs } M_{\text{อิน-คำทางบวก}} = 639.04 \text{ ms}, SD = 113.47, t(23) = 4.83, p = .000$ (หนึ่งหาง)] และผู้ที่ทดสอบบล็อกที่จับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนกับคำที่น่าฟังประสงค์ก่อน [$M_{\text{อิน-คำทางลบ}} = 919.54 \text{ ms}, SD = 222.60 \text{ vs } M_{\text{อิน-คำทางบวก}} = 666.81 \text{ ms}, SD = 120.65, t(23) = 7.79, p = .000$ (หนึ่งหาง)]

2.3 การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นความสัมพันธ์

การคัดเลือกคำเป้าหมายเพื่อใช้ในการทดสอบ

เพื่อให้การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำ 3 ประเภทมีลักษณะเป็นคู่ขนานกัน ผู้วิจัยจึงใช้คำเป้าหมายสำหรับการจัดประเภทหมวด "ฉันท" และคำเป้าหมายสำหรับการจัดประเภทหมวด "ไม่ใช่

ฉัน” เหมือนกับการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นตนเองและมิติเน้นความสัมพันธ์พอ ๆ กัน ซึ่งพัฒนาโดย หยกฟ้า อิศรานนท์ (2551) ตามแนวทางของ Greenwald และ Farnham (2000) โดยใช้คำเป้าหมายสำหรับการจัดประเภทหมวด “ฉัน” ได้แก่ ฉัน ข้าพเจ้า ตน และตนเอง และคำเป้าหมายสำหรับการจัดประเภทหมวด “ไม่ใช่ฉัน” ได้แก่ เขา เธอ คุณ และ ท่าน เช่นเดียวกับการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นตนเอง

การคัดเลือกคำที่แสดงคุณลักษณะเพื่อใช้ในการทดสอบ

ในเบื้องต้นผู้วิจัยรวบรวมคำที่แสดงคุณลักษณะจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมิติเน้นตนเองและมิติเน้นความสัมพันธ์ รวมทั้งสิ้น 60 คำ ทั้งคำทางบวกและคำทางลบ เพื่อใช้สำหรับการจัดประเภทคำที่แสดงคุณลักษณะ “น่าพึงประสงค์” และ “ไม่น่าพึงประสงค์” โดยคำที่แสดงคุณลักษณะเหล่านี้เป็นคำคุณศัพท์ทั้งหมด 60 คำ แบ่งเป็นคำทางบวก 35 คำ เช่น ตรงไปตรงมา คล่องแคล่ว ร่วมรู้สึก ใจดี เป็นต้น และแบ่งเป็นคำทางลบ 25 คำ เช่น โดดเดี่ยว ไม่แยแส อ่อนแอ ไร้ประโยชน์ เป็นต้น

จากนั้นผู้วิจัยนำคำทางบวกและคำทางลบ 60 คำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตนักศึกษา และพนักงานบริษัท จำนวน 31 คน เพื่อคัดเลือกคำที่เหมาะสมและสะท้อนมิติเน้นความสัมพันธ์ โดยคำที่สะท้อนมิติเน้นความสัมพันธ์ หมายถึง การอยู่ร่วมกันในสังคม ความสัมพันธ์กับคนอื่น หรือคุณธรรม (ดูภาคผนวก ค)

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบที (*t*-test) พบว่า จากคำทั้งหมด 60 คำ มีคำ 24 คำที่แสดงถึงมิติเน้นความสัมพันธ์แตกต่างจากมิติเน้นตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยในมิติเน้นความสัมพันธ์สูงกว่ามิติเน้นตนเอง ในคำทั้งหมด 24 คำนี้ แบ่งเป็นคำทางบวก 18 คำ และคำทางลบ 6 คำ (ดูตารางที่ ค1 ภาคผนวก ค)

อย่างไรก็ตาม การสร้างโปรแกรมสำหรับการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัย กำหนดให้คำเป้าหมายและคำที่แสดงคุณลักษณะในแต่ละหมวดมีคำที่ใช้ในการทดสอบรวมได้ไม่เกิน 12 คำ จึงต้องคัดเลือกคำทั้ง 24 คำอีกครั้ง โดยทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตนักศึกษา และพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 31 คน เพื่อเลือกคำที่มีค่าเฉลี่ยความหมายในทิศทางบวกและทิศทางลบสูงสุด 6 คำแรกมาใช้ (ดูภาคผนวก ค) ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเบื้องต้น พบว่า คำทางบวกที่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ ใจดี มีน้ำใจ ซื่อสัตย์ เข้าใจผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น เข้ากับผู้อื่นได้ ตามลำดับ แต่คำว่า ช่วยเหลือผู้อื่น และ เข้ากับผู้อื่นได้ เป็นคำที่ค่อนข้างยาว และมีคำว่า “ผู้อื่น” ประกอบอยู่ด้วยซ้ำซ้อนเกินไป ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนไปใช้คำทางบวกที่เหมาะสมกว่าคำถัดไป ได้แก่ ร่วมมือ และ ห่วงใย ตามลำดับ ส่วน

คำทางลบที่ผ่านการคัดเลือก ได้แก่ มุ่งร้าย ไม่น่าไว้ใจ เย็นชา โดดเดี่ยว ยอมตาม พึ่งพาผู้อื่น ตามลำดับ (ดูตารางที่ ค2 ภาคผนวก ค)

การตรวจสอบคุณภาพของการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัย

ผลการตรวจสอบคุณภาพ โดยใช้คำที่คัดเลือกแล้วข้างต้นไปทดสอบกับนักศึกษาและกลุ่มคนทำงาน จำนวน 48 คน พบว่า ลำดับของการจับคู่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบแต่ละบล็อก โดยผู้ที่ทดสอบการจับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่ไม่น่าพึ่งประสงค์ก่อน [$M_{\text{อัน-คำทางลบก่อน}} = 768.50 \text{ ms}$, $SD = 134.12$] ใช้เวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบบล็อกรวมทั้ง 7 บล็อก ไม่แตกต่างจากผู้ทดสอบการจับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่นำพึ่งประสงค์ก่อน [$M_{\text{อัน-คำทางบวกก่อน}} = 874.85 \text{ ms}$, $SD = 170.42$, $t(46) = -2.40$, $p = .020$ (สองหาง)]

แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบบล็อกที่จับคู่ระหว่างคำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่นำพึ่งประสงค์ น้อยกว่าการทดสอบบล็อกที่จับคู่ระหว่างคำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่ไม่น่าพึ่งประสงค์ ทั้งผู้ที่ทดสอบบล็อกที่จับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่ไม่น่าพึ่งประสงค์ก่อน [$(M_{\text{อัน-คำทางลบ}} = 841.37 \text{ ms}$, $SD = 187.18$ vs $M_{\text{อัน-คำทางบวก}} = 658.47 \text{ ms}$, $SD = 72.20$, $t(23) = 5.60$, $p = .000$ (หนึ่งหาง)] และผู้ที่ทดสอบบล็อกที่จับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนกับคำที่นำพึ่งประสงค์ก่อน [$M_{\text{อัน-คำทางลบ}} = 935.65 \text{ ms}$, $SD = 169.02$ vs $M_{\text{อัน-คำทางบวก}} = 724.64 \text{ ms}$, $SD = 147.33$, $t(23) = 6.59$, $p = .000$ (หนึ่งหาง)] ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำที่สะท้อนมิติเน้นตนเอง

ขั้นตอนการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัย

ขั้นตอนการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยคำ 3 ประเภทในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย บล็อกสำหรับการทดสอบทั้งหมด 7 บล็อก โดยบล็อกที่ 1 เป็นการฝึกฝนการจัดประเภทคำเป้าหมาย (“อัน” หรือ “ไม่ใช่อัน”) ส่วนบล็อกที่ 2 เป็นการฝึกฝนการจัดประเภทคำที่แสดงคุณลักษณะ (“นำพึ่งประสงค์” หรือ “ไม่น่าพึ่งประสงค์”) บล็อกที่ 3 และ 6 เป็นบล็อกการฝึกฝนในการจัดประเภทคำเป้าหมายผสมกับคำที่แสดงคุณลักษณะ บล็อกที่ 4 และ 7 เป็นบล็อกการทดสอบจริงในการจัดประเภทคำเป้าหมายผสมกับคำที่แสดงคุณลักษณะ ดังตารางที่ 7

การทดสอบแต่ละบล็อก จะปรากฏค่าที่เป็นสิ่งเร้าบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ทีละคำ โดยโปรแกรมจะสุ่มลำดับของคำ ส่วนการจับคู่ระหว่างคำเป้าหมาย และคำที่แสดงคุณลักษณะ โปรแกรมจะสุ่มเงื่อนไขของลำดับการจับคู่เป็น 2 เงื่อนไข ดังนี้

1. เงื่อนไขที่ 1 ทดสอบบล็อกที่ 1, 2, 3, และ 4 ก่อนจะทดสอบบล็อกที่ 5, 6, และ 7 ตามลำดับ กล่าวคือ ทดสอบการจับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่ไม่น่าฟังประสงค์ก่อน
2. เงื่อนไขที่ 2 ทดสอบบล็อกที่ 5, 2, 6 และ 7 ก่อนจะทดสอบบล็อกที่ 1, 3, และ 4 ตามลำดับ กล่าวคือ ทดสอบการจับคู่คำที่เกี่ยวข้องกับตนและคำที่น่าฟังประสงค์ก่อน

เมื่อนำจอปรากฏค่าที่เป็นสิ่งเร้า กลุ่มตัวอย่างต้องใช้นิ้วชี้ข้างซ้ายกดปุ่ม "D" หรือใช้นิ้วชี้ข้างขวากดปุ่ม "K" เพื่อเลือกจัดประเภทคำที่ปรากฏให้รวดเร็วที่สุดว่า เป็นคำประเภทใด ทั้งในหมวดคำเป้าหมาย และหมวดคำที่แสดงคุณลักษณะ โดยหน้าจอจะระบุคำสั่งให้เลือกกดปุ่ม "D" หรือ "K" ทุกครั้งที่ปรากฏค่าที่เป็นสิ่งเร้า ดังภาพที่ 11

ตารางที่ 7

บล็อกของการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัย

บล็อกที่	กดปุ่ม "D" ด้วยนิ้วชี้ข้างซ้าย		กดปุ่ม "K" ด้วยนิ้วชี้ข้างขวา
1 (ชั้นฝึก)	ไม่ใช่ฉัน	VS	ฉัน
2 (ชั้นฝึก)	น่าฟังประสงค์	VS	ไม่น่าฟังประสงค์
3 (ชั้นฝึก)	ไม่ใช่ฉัน + น่าฟังประสงค์	VS	ฉัน + ไม่น่าฟังประสงค์
4 (ทดสอบจริง)	ไม่ใช่ฉัน + น่าฟังประสงค์	VS	ฉัน + ไม่น่าฟังประสงค์
5 (ชั้นฝึก)	ฉัน	VS	ไม่ใช่ฉัน
6 (ชั้นฝึก)	ฉัน + น่าฟังประสงค์	VS	ไม่ใช่ฉัน + ไม่น่าฟังประสงค์
7 (ทดสอบจริง)	ฉัน + น่าฟังประสงค์	VS	ไม่ใช่ฉัน + ไม่น่าฟังประสงค์

ลักษณะตัวอักษรของค่าที่เป็นสิ่งเร้า เป็นตัวอักษรแบบ Cordia UPC สีดำ ขนาด 64 point ส่วนตัวอักษรของหมวดที่ใช้ในการจัดประเภทคำเป้าหมาย เป็นตัวอักษรแบบ Cordia UPC สีน้ำเงิน ขนาด 50 point และตัวอักษรของหมวดที่ใช้ในการจัดประเภทคำที่แสดงคุณลักษณะ เป็นตัวอักษรแบบ Cordia UPC สีแดง ขนาด 50 point โดยผู้ทดสอบนั่งอยู่บนเก้าอี้ที่จัดวางให้ห่างจากคอมพิวเตอร์ ประมาณ 50 เซนติเมตร

ภาพการจำลองหน้าคอมพิวเตอร์ในการทดสอบบล็อกที่ 1			
กต "D" เมื่อเป็น ไม่ใช่ฉัน	กต "K" เมื่อเป็น ฉัน	กต "D" เมื่อเป็น ไม่ใช่ฉัน	กต "K" เมื่อเป็น ฉัน
ข้าพเจ้า		ท่าน	
ภาพการจำลองหน้าคอมพิวเตอร์ในการทดสอบบล็อกที่ 2			
กต "D" เมื่อเป็น นำฟังประสงค์	กต "K" เมื่อเป็น ไม่นำฟังประสงค์	กต "D" เมื่อเป็น นำฟังประสงค์	กต "K" เมื่อเป็น ไม่นำฟังประสงค์
โง่		กล้าหาญ	
ภาพการจำลองหน้าคอมพิวเตอร์ในการทดสอบบล็อกที่ 3 และ 4			
กต "D" เมื่อเป็น ไม่ใช่ฉัน หรือ นำฟังประสงค์	กต "K" เมื่อเป็น ฉัน หรือ ไม่นำฟังประสงค์	กต "D" เมื่อเป็น ไม่ใช่ฉัน หรือ นำฟังประสงค์	กต "K" เมื่อเป็น ฉัน หรือ ไม่นำฟังประสงค์
ข้าพเจ้า		กล้าหาญ	
ภาพการจำลองหน้าคอมพิวเตอร์ในการทดสอบบล็อกที่ 5			
กต "D" เมื่อเป็น ฉัน	กต "K" เมื่อเป็น ไม่ใช่ฉัน	กต "D" เมื่อเป็น ฉัน	กต "K" เมื่อเป็น ไม่ใช่ฉัน
ข้าพเจ้า		ท่าน	
ภาพการจำลองหน้าคอมพิวเตอร์ในการทดสอบบล็อกที่ 6 และ 7			
กต "D" เมื่อเป็น ฉัน หรือ นำฟังประสงค์	กต "K" เมื่อเป็น ไม่ใช่ฉัน หรือ ไม่นำฟังประสงค์	กต "D" เมื่อเป็น ฉัน หรือ นำฟังประสงค์	กต "K" เมื่อเป็น ไม่ใช่ฉัน หรือ ไม่นำฟังประสงค์
ท่าน		โง่	

ภาพที่ 11 จำลองหน้าจอคอมพิวเตอร์ในแต่ละบล็อกของการทดสอบ

3. มาตรการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม

มาตรการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมในงานวิจัยนี้ ใช้มาตรการคาดการณ์การยอมรับจากกลุ่ม (anticipated acceptance from the group) ซึ่งถูกใช้ในงานวิจัยของ Anthony และคณะ (2007) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองและการถูกกีดกันทางสังคมตามแนวทฤษฎีมาตรทางสังคม โดยมีการประเมินใน 2 ลักษณะ (ดูภาคผนวก ง) ได้แก่

1) การรับรู้ความประทับใจที่กลุ่มมีต่อตนเอง ด้วยข้อกระทงจำนวน 5 ข้อ ได้แก่

- “กลุ่มชอบคุณมากน้อยเพียงใด”
- “กลุ่มมีความประทับใจกับคุณหรือไม่”
- “กลุ่มคาดหวังว่าจะชอบคุณโดยทันที”
- “กลุ่มคาดหวังว่าจะชอบคุณหลังจากที่ได้รู้จักคุณ”
- “กลุ่มจะชอบคุณมากน้อยเพียงใดหลังจากพบกันแล้ว 4 ครั้ง”

2) การประเมินการยอมรับจากกลุ่มด้วยคำคุณลักษณะทางบวกจำนวน 6 คุณลักษณะ ดังนี้

- ใจดี
- อบอุน
- มีทักษะทางสังคม
- เห็นอกเห็นใจ
- นำพุดคุย
- นำตื่นเต้น

การประเมินทั้ง 2 ลักษณะเป็นการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง ที่ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มที่มีต่อตนเองตามการรับรู้อย่างไรในขณะนั้น ตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยมีความหมาย ดังนี้

1	หมายถึง	ไม่ตรงอย่างยิ่ง
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรง
3	หมายถึง	ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน
4	หมายถึง	ค่อนข้างตรง
5	หมายถึง	ตรงอย่างยิ่ง

เนื่องจากมาตรวัดนี้เป็นมาตรวัดการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมที่ใช้ภายในกลุ่มตามการจัดกระทำในการศึกษาเชิงทดลอง ซึ่งไม่สามารถตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ด้วยวิธีการสำรวจตามปกติ ผู้วิจัยจึงไม่ได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยตรง อย่างไรก็ตามในการศึกษาของ Anthony และคณะ (2007) พบว่า การประเมินในส่วที่ 1 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 และการประเมินในส่วที่ 2 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 ซึ่งน่าจะบ่งชี้ถึงคุณภาพของเครื่องมือได้เช่นเดียวกัน

4. มาตรวัดการถูกกีดกันทางสังคม

มาตรวัดการถูกกีดกันทางสังคมในงานวิจัยนี้ ใช้แบบประเมินสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวทางของ Leary และคณะ (1995) ที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองและการถูกกีดกันทางสังคมตามแนวทฤษฎีมาตรทางสังคม โดยมีการประเมินใน 2 ลักษณะ (ดูภาคผนวก ง) ได้แก่

- 1) การประเมินการไม่ยอมรับที่มีต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วยข้อกระทงจำนวน 3 ข้อ ได้แก่
  - “ท่านไม่ต้องการให้สมาชิกต่อไปนี้อยู่ในกลุ่มของท่าน”
  - “ท่านยินดีที่จะทำงานร่วมกับสมาชิกท่านนี้ต่อไป”
  - “ท่านไม่ใส่ใจว่าสมาชิกท่านนี้จะอยู่ในกลุ่มของท่านหรือไม่”

การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง ที่ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความรู้สึกที่มีต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ภายในกลุ่มอย่างไรในขณะนั้น ตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยมีความหมาย ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่ตรงอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรง
- 3 หมายถึง ตรงและไม่ตรงพอ ๆ กัน
- 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง
- 5 หมายถึง ตรงอย่างยิ่ง

ในการประเมินส่วที่ 1 คะแนนการถูกกีดกันทางสังคมในแต่ละข้อของสมาชิกแต่ละคนคิดจากผลรวมโดยเฉลี่ยของการประเมินในแต่ละข้อของสมาชิกคนอื่น ๆ ที่เหลือ แล้วจึงนำคะแนนการถูกกีดกันทางสังคมในแต่ละข้อมารวมกันโดยเฉลี่ย เป็นผลรวมโดยเฉลี่ยของการประเมินการไม่เป็นที่ยอมรับจากสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม

2) การเลือกสมาชิกออกจากกลุ่มโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกสมาชิกคนใดคนหนึ่งออกจากกลุ่มในแต่ละข้อ ด้วยข้อกระทงจำนวน 3 ข้อ ดังนี้

- “โดยภาพรวมแล้วท่านไม่ต้องการทำงานร่วมกับสมาชิกคนใดมากที่สุด”
- “โดยภาพรวมแล้วท่านคิดว่าสมาชิกคนใดที่ฟังไม่ได้ที่สุดเมื่อเกิดปัญหา”
- “โดยภาพรวมแล้วท่านต้องการให้สมาชิกท่านใดออกจากกลุ่ม”

การประเมินในส่วนี้ มีการคิดคะแนนเป็น 1 และ 0 โดยมีความหมาย ดังนี้

- 0 หมายถึง ไม่ถูกเลือก
- 1 หมายถึง ถูกเลือก

ในการประเมินส่วนที่ 2 คะแนนการถูกกีดกันทางสังคมในแต่ละข้อของสมาชิกแต่ละคนคิดจากผลรวมของการถูกเลือกในแต่ละข้อจากสมาชิกคนอื่น ๆ ที่เหลือ เป็นผลรวมจากการถูกเลือกออกจากกลุ่ม

เช่นเดียวกับมาตรวัดการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม เนื่องจากมาตรวัดการถูกกีดกันทางสังคมนี้เป็นมาตรวัดที่ใช้ภายในกลุ่มตามการจัดกระทำในการศึกษาเชิงทดลอง ซึ่งไม่สามารถตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ด้วยการสำรวจตามปกติ ผู้วิจัยจึงไม่ได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยตรง อย่างไรก็ตามจากการศึกษานำร่อง พบว่า เมื่อคำนวณผลรวมจากการประเมินของสมาชิกคนอื่น ๆ มาเป็นคะแนนการถูกกีดกันทางสังคมของสมาชิกแต่ละคนในแต่ละข้อ แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเที่ยง พบว่า การประเมินในส่วที่ 1 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .72 การประเมินในส่วที่ 2 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83 และการประเมินทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82 (ดูตารางที่ ๑1 ถึง ตารางที่ ๑3 ภาคผนวก ๑)

5. มาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง

มาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองในงานวิจัยนี้ ใช้มาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองฉบับล่าสุดที่ปรับปรุงโดย หยกฟ้า อิศรานนท์ (2551) ผกาทิพย์ ชันติพงศ์ (2551) ธันยธร อนันตวิโรจน์ (2551) และวันวิสาข์ เอกกรณ์พงษ์ (2551) ในความดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์นางค์ มณีศรี ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ด้าน รวม 48 ข้อ ซึ่งเป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด โดยเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง ที่ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินว่ามีพฤติกรรมหรือความรู้สึกตรงกับข้อความที่ระบุหรือไม่จาก 1 ถึง 5 โดยมีความหมาย (ดูภาคผนวก ๒) ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ค่อนข้างไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอ ๆ กัน
- 4 หมายถึง ค่อนข้างเห็นด้วย
- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

มาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองพัฒนาตามโครงสร้างของ The Narcissistic Personality Inventory, NPI ที่นำมาใช้วัดกับประชากรปกติ Raskin และ Terry (1988) ได้พัฒนาข้อกระทงจำนวน 40 ข้อเป็นลักษณะบังคับให้เลือกตอบ (forced choice items) ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านอำนาจหน้าที่ (authority) ด้านความสามารถในการพึ่งตนเอง (self-sufficiency) ด้านเหนือกว่าผู้อื่น (superiority) ด้านการแสวงหาผลประโยชน์ (exploitativensness) ด้านการสมควรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ (entitlement) ด้านการชอบแสดงออก (exhibitionism) และด้านความทะนงตน (vanity) โดยมาตรวัดที่เป็นฉบับภาษาไทยได้รับการพัฒนามาหลายครั้งและใช้ 7 ด้านมาโดยตลอด จนกระทั่งจิตศุภางค์ รัชสีสมบัติศิริ (2550) นุชรัตน์ มุงคุณ (2550) ปฏิภากร นาครอด (2550) และประพิมพา จรัสรัตนกุล (2550) ภายใต้การดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักินางค์ มณีศรี ได้เพิ่มอีกหนึ่งองค์ประกอบ คือ ด้านการหวั่นไหวมากกว่าปกติ (hypersensitivity) รวม 45 ข้อ แบ่งเป็นข้อกระทงทางบวก 34 ข้อ และข้อกระทงทางลบ 11 ข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89

ต่อมาจากการพัฒนามาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองของหยกฟ้า อิศรานนท์ (2551) ผกาทิพย์ ชันติพงศ์ (2552) ธันยธร อนันต์วิโรจน์ (2552) และวันวิสาข์ เอกกรณ์พงษ์ (2551) ภายใต้การดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักินางค์ มณีศรี ได้เขียนข้อกระทงขององค์ประกอบที่มีจำนวนข้อน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เพิ่มจากมาตรที่เคยพัฒนาไว้ 45 ข้อ โดยคัดเลือกข้อกระทงแต่ละองค์ประกอบให้เหลือमितละ 6 ข้อ ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์อำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูง (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 หรือสูงกว่า) และกลุ่มต่ำ (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 หรือต่ำกว่า) และการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ (Corrected item-total correlation หรือ CITC) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 จากการทดสอบกับนิสิต นักศึกษา และกลุ่มคนทำงานจำนวน 274 คน พบว่า ข้อกระทงทั้ง 48 ข้อ สามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำออกจากกันได้ และข้อกระทงทุกข้อผ่านเกณฑ์การคัดเลือก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา รวมเท่ากับ .93 การตรวจสอบความตรงด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง พบว่าโมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไคสแควร์เท่ากับ 19.64 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .05 และค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .98

ต่อมาทัศนฐิกา บรรลือ (2553) และสุธาสิณี ใจสมิทธิ์ (2553) นำมาตรจำนวน 48 ข้อที่พัฒนาขึ้นมาตรวจสอบคุณภาพเพิ่มเติม โดยทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวนรวมทั้งสิ้น 629 คน ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์อำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูง (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 หรือสูงกว่า) และกลุ่มต่ำ (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 หรือต่ำกว่า) ด้วยสถิติทดสอบที (Independent Sample *t*-test) พบว่า ข้อกระทงทั้ง 48 ข้อ สามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้ออื่นๆ ทั้งหมดในมาตร (Corrected item-total correlation) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่าค่าวิกฤต $r(627) = .07$ พบว่าข้อกระทงทั้ง 48 ข้อมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่น ๆ ทั้งหมดสูงกว่าค่าวิกฤต r และมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient of internal consistency) เท่ากับ .95 ค่าแอลฟาของแต่ละองค์ประกอบมีค่าระหว่าง .78 ถึง .90 และผลการทดสอบด้วยโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นเพื่อตรวจสอบความตรง โดยแบ่งเป็น 8 องค์ประกอบ พบว่าโมเดลมีความเหมาะสม (fit) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไคสแควร์เท่ากับ 15.78 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .03 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .99

นอกจากนั้นทัศนฐิกา บรรลือ (2553) และสุธาสิณี ใจสมิทธิ์ (2553) ได้หาความเที่ยงของมาตรดังกล่าวเพิ่มเติมอีกครั้งเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยวิธีการวัดซ้ำ (test-retest) โดยนำไปเก็บข้อมูลกับนิสิตที่ลงทะเบียนวิชา 3800251 สุขภาพจิต ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2553 จำนวน 102 คน ในการวัดครั้งแรกได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .92 หลังจากนั้นอีก 1 เดือนจึงได้วัดซ้ำครั้งที่ 2 ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .93 เมื่อนำการวัดทั้งสองครั้งมาหาค่าสหสัมพันธ์พบว่า มาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองที่วัดทั้งสองครั้งมีสหสัมพันธ์ทางบวกกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, $r(100) = .84, p < .01$

ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาตราวัดที่ หยกฟ้า อิศรานนท์ (2551) ผกาทิพย์ ชันติพงศ์ (2552) ธันยธร อนันตวิโรจน์ (2552) และวันวิสาข์ เอกกรณ์พงษ์ (2551) พัฒนาขึ้นมาใช้เลย เนื่องจากมาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเองนี้ได้พัฒนาจากกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ของผู้วิจัย และพัฒนาขึ้นในช่วงเวลาไม่เกิน 1 ปี

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนรายวิชา 3800101 จิตวิทยาทั่วไป ภาคการศึกษาต้น ปี การศึกษา 2553 โดยแจ้งขั้นตอนการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยทั้งหมดให้อาจารย์ทราบ เพื่อเก็บ ข้อมูลเบื้องต้นจากนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในชั้นเรียนโดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทำมาตรวัดบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง แล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเพศเดียวกัน กลุ่มละ 4 คน

ผู้วิจัยกำหนดวันและเวลาสำหรับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มทดลอง แล้วจึงแจ้งวันและเวลาที่ จะทดลองให้กับกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนทราบ และนัดหมายให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมาตามวันและ เวลาที่กำหนดไว้อย่างพร้อมเพรียงกัน

ตามวันและเวลาที่ผู้วิจัยกำหนด ผู้วิจัยให้ผู้ช่วยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวิจัยแทนเพื่อป้องกัน อดติที่อาจเกิดขึ้น โดยผู้ช่วยผู้วิจัยเริ่มขั้นตอนการวิจัยด้วยการแจ้งแก่ผู้ร่วมการทดลองทั้ง 4 คนในแต่ ละกลุ่มว่า

“งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการสร้างกลุ่มและรูปแบบของการสื่อสารภายในกลุ่มเพศเดียวกัน”

หลังจากนั้นผู้ช่วยผู้วิจัยพาผู้ร่วมการทดลองทั้ง 4 คนเข้าสู่ห้องทดลอง และจัดให้นั่งตามที่นั่ง ซึ่งเตรียมไว้ให้ และแจ้งแก่สมาชิกแต่ละคนว่า “นิสิตจะไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กันต่อหรือพบกันในตอน สรูปผลการทดลอง”

ผู้ช่วยผู้วิจัยบอกกับผู้ร่วมการทดลองว่า

“หลังจากนี้นิสิตจะได้ทำงานเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม และหลังจาก ทำงานนี้นิสิตจะต้องสร้างกลุ่มใหม่โดยนิสิตแต่ละคนจะต้องเลือกสมาชิกภายในกลุ่ม 1 คนออกจาก กลุ่มเพื่อร่วมกันทำงานต่อไป”

ผู้ช่วยผู้วิจัยเน้นกับผู้ร่วมการทดลองว่า “ในการเลือกสมาชิกเพื่อสร้างกลุ่มใหม่ ขอให้นิสิต พิจารณาจากความชอบและความเคารพซึ่งกันและกัน”

ผู้ช่วยผู้วิจัยแจกชุดคำถามแรกให้กับผู้ร่วมการทดลองทุกคน

ผู้ร่วมการทดลองได้รับคำชี้แจงต่อมาว่า

“นิสิตและสมาชิกคนอื่นจะได้รับรายการคำถามทั้งหมด 3 ชุด ซึ่งรายการคำถามเหล่านี้ของ แต่ละคนจะเหมือนกัน พยายามให้นิสิตสนทนากันโดยใช้คำถามเหล่านี้เป็นธรรมชาติเท่าที่เป็นไป ได้ โดยให้สมาชิกคนแรกถามคำถามใดก็ได้ในชุดรายการกับสมาชิกคนใดก็ได้ และสมาชิกที่ถูกถาม หลังจากตอบคำถามแล้วก็ให้ถามคำถามใดก็ได้ในชุดรายการกับสมาชิกคนใดก็ได้ โดยนิสิตสามารถ ถามคำถามเดียวกันกับสมาชิกคนอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้ตอบคำถามนั้นได้ ในการถามแต่ละคำถามขอให้

นิสิตวงกลมตัวเลขด้านหน้าข้อคำถามที่นินิตถามในชุดรายการ และเขียนเลขของสมาชิกที่นินิตถามไว้ในช่องด้านหน้าด้วย มีเวลาจำกัดในแต่ละชุดคำถาม มีเวลา 2 นาทีในการถามและตอบจากชุดคำถามแรก มีเวลา 6 นาทีในการถามและตอบจากชุดคำถามที่สอง และ มีเวลา 10 นาทีในการถามและตอบจากชุดคำถามที่สาม พี่จะคอยรักษาเวลา และแจ้งแก่พวกนินิตเมื่อถึงเวลาที่ควรจะข้ามไปชุดคำถามต่อไป หลังจากหมดเวลาในการถามชุดคำถามแต่ละครั้ง พี่จะแจกชุดคำถามต่อไปให้สมาชิกทุกคน และขอให้เริ่มการถามหลังจากที่พี่ออกจากห้องไป”

ผู้ช่วยวิจัยออกจากห้องและปิดประตู

ผู้ร่วมการทดลองเริ่มถามและตอบคำถามตามการเหนี่ยวนำความใกล้ชิดทางสัมพันธ์ภาพ

(The Relationship Closeness Induction Task)

ผู้วิจัยกลับไปในห้องทดลอง 3 ครั้ง ดังนี้

- 1) หลังจากหมดเวลา 2 นาทีสำหรับการถามและตอบชุดคำถามชุดที่ 1
- 2) หลังจากหมดเวลา 6 นาทีสำหรับการถามและตอบชุดคำถามชุดที่ 2
- 3) หลังจากหมดเวลา 10 นาทีสำหรับการถามและตอบชุดคำถามชุดที่ 3

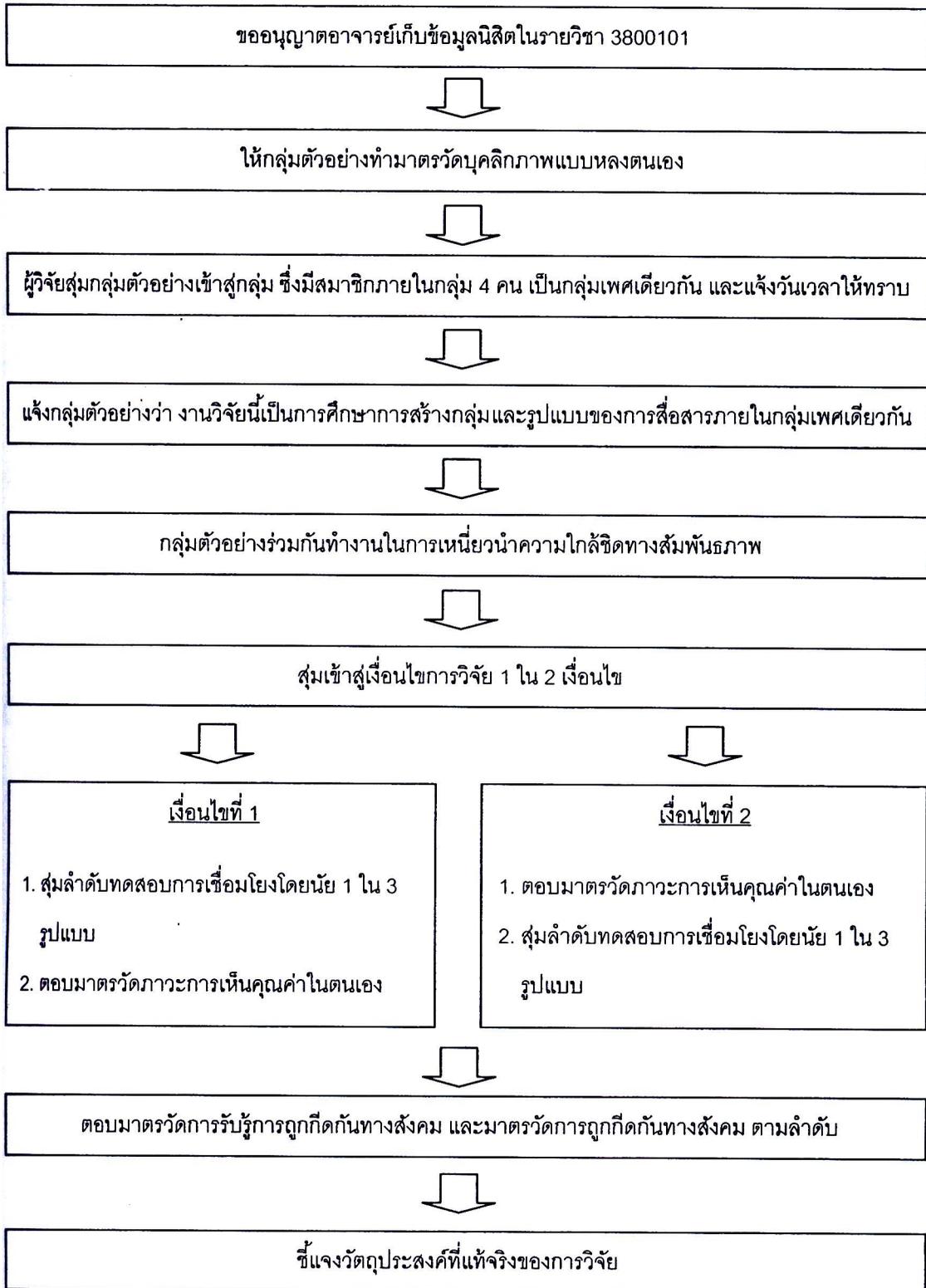

รายการคำถามในชุดคำถามทั้ง 3 ชุด ได้รับการแปลมาจากงานในการเหนี่ยวนำความใกล้ชิดทางสัมพันธ์ภาพ (The Relationship Closeness Induction Task) ซึ่งถูกพัฒนาขึ้นโดย Sedikides และคณะ (1999) (ดูภาคผนวก ข) งานในการเหนี่ยวนำความใกล้ชิดทางสัมพันธ์ภาพนี้ถูกใช้เพื่อจัดกระทำกลุ่มในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการถูกกีดกันทางสังคมและตัวแปรต่าง ๆ เช่น การกำกับตนเอง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขึ้นมาใหม่ และพฤติกรรมช่วยเหลือ (Baumeister, Dwall, Ciarocco, & Twenge, 2005; Maner, Dwall, Baumeister, & Schaller, 2006; Twenge, Baumeister, Dwall, Ciarocco, & Bartels, 2007; Twenge, Baumeister, Tice, & Stucke, 2001)

เมื่อเสร็จสิ้นการถามและตอบคำถามตามชุดคำถามทั้ง 3 ชุด ผู้ช่วยผู้วิจัยและผู้ร่วมการทดลองตอบมาตรการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ การเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัย เข้าสู่เงื่อนไข 1 ใน 2 เงื่อนไข โดยเป็นการสุ่มสลับลำดับการตอบมาตรการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้และการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยเพื่อป้องกันอิทธิพลที่อาจเกิดขึ้นจากการตอบมาตรการใดมาตรการหนึ่งส่งผลไปยังการตอบอีกมาตรการหนึ่ง ตามประเภทการวัด และลำดับการวัด ดังนี้

1. เงื่อนไขที่ 1 สุ่มลำดับผู้ร่วมการวิจัยเข้าสู่ 1 ใน 3 รูปแบบของการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัย เมื่อทดสอบเสร็จจึงให้ตอบมาตรวัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเอง มาตรวัดการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม และมาตรวัดการกีดกันทางสังคม ตามลำดับ
2. เงื่อนไขที่ 2 ผู้ร่วมการวิจัยตอบมาตรวัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเอง หลังจากนั้นสุ่มลำดับผู้ร่วมการวิจัยเข้าสู่ 1 ใน 3 รูปแบบของการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัย แล้วจึงให้ผู้ร่วมการทดลองตอบมาตรวัดการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม และมาตรวัดการกีดกันทางสังคม ตามลำดับ

ขั้นตอนการวิจัยเป็นไปตามภาพที่ 12 เมื่อเสร็จสิ้นขั้นตอนการวิจัยแล้ว ผู้ช่วยผู้วิจัยพากลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 คนเข้าสู่ห้องทดลองอีกครั้ง และผู้วิจัยเข้าไปในห้องทดลองเพื่อเปิดเผยวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัย เป็นการเสร็จสิ้นการทดลอง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ใช้โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model, SEM) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL) เพื่อทดสอบสมมติฐานว่า การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ซึ่งวัดจาก 3 องค์ประกอบ และการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยซึ่งวัดจากการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัย 3 รูปแบบ สามารถทำนายการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม และการถูกกีดกันทางสังคมได้หรือไม่ ดังโมเดลเชิงสมมติฐานในหน้าที่ 60

อย่างไรก็ตาม ในการวิเคราะห์สถิติเบื้องต้น ได้แก่ การแจกแจงความถี่ จำนวน ร้อยละ การวิเคราะห์สถิติบรรยายเพื่อนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง (continuous data) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด สัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง เพื่อดูลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปร สถิติทดสอบที่ ค่าความสอดคล้องภายใน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows